



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye yapı stoğunun büyük bir kısmının imar mevzuatına aykırı olması nedeniyle, başta deprem olmak üzere sürekli afet riski ile tehdit ve tehlike altındadır.

Deprem gibi hasar bırakan afetlerde risk oluşmadan önce gerekli tedbirlerin alınması önemlidir. Gelişmiş ülkelerde genellikle risk oluşmadan önce gerekli önlemler alınır. Bunun için, depreme dayanıklı yapı üretimi için arsa, konut, planlama, imar ve yapı denetimi konularında politikalar ile planlama ve uygulama süreçleri geliştirilir. Kentsel dönüşüm alanlarının sosyolojik ve çevresel değişkenlerinin o bölgede yaşayan insanların ihtiyaçlarının göz önüne alınarak belirlenmesi esastır. Bu durum kentlerde, sağlıksız ve güvensiz binalar için güçlendirmeyi veya yeniden yapımı da içeren bir kentsel dönüşüm uygulamaları ile gerçekleştirilebilir.

Coğrafi konum olarak Türkiye'nin %95'i özellikle kıyı bölgelerimiz deprem riski altındadır.

6 Şubat 2023'te meydana gelen ve 10 ilimizi etkileyen büyük depremde Hatay'da AFAD ve Millet Meclisi binası, Malatya'da Yeni Camii, Adıyaman'da Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi; 6 Şubat'ta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerde yıkılan ya da hasar gören kamu binalarından yalnızca birkaçı. O dönem kamuoyuna yansıyan bilgilere göre Hatay'da 29, Kahramanmaraş'ta 12, Adıyaman'da 10, Malatya'da 4, Gaziantep'te 2 ve Adana'da 1 kamu binası tamamen yıkıldı.

Yapılan tespitlere göre yıkılan ya da hasar gören 58 kamu binasının 54'ü devlet, 4'ü ise özel sektör yapımıydı.

Özellikle hastanelerin yıkılması ciddi sıkıntılara neden olmuş, depremden yaralı kurtulan vatandaşlarımız tedavi olamadığı için yaşamını yitirmiştir.

Oysa Yönetmeliğe göre bu yapılar, afet durumlarında en güvenli ve en korunaklı yerler olmalıydı. Deprem Yönetmeliği'ne göre kamu binalarının bina önem katsayısı, normal konutlara oranla yüzde 50 fazla. Bu da bu kamu yapılarının, normalden neredeyse 1,5 kat daha sağlam olması gerektiği anlamına geliyor.

Depremde ağır hasar gören ve yıkılan bu binaların yapımında görev alan mimar, müteahhit, mühendislerin; bu binalara yapı ve iskân ruhsatı verenlerin hepsi de sorumlu olması gerekirken bu kişilerin kaçış yargılandığı bilinmiyor.

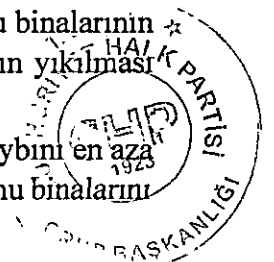
Ayrıca denetim ve gözetim sorumluluğunu yerine getirmeyen, riskli binaları tespit etmeyen ve gerekli önlemleri almayanların da hukuki sorumluluğu bulunuyor.

Kamu yapısı olsun ya da olmasın, eğer bir bina yönetmeliğe, zemine ve projeye uygun bir şekilde yapıldı denetlenirse, yıkılmayı bırakın hasar alması bile oldukça güçleşiyor. Ülkemizde bu denetimler gerekli düzeyde yapılmadığı için 81 ilimizde bulunan kamu binalarının depremde yıkılma riski taşıdığı açıktır.

Bu nedenle sadece deprem olan veya fay hattında olan illerdeki kamu binaları değil ülkemizin tamamında kamu binalarının depreme dayanıklılık testi yapılmalı, depreme dayanıksız olanlar derhal yıkılarak yenilenmelidir.


Kamuoyunda parça parça bilgilerin dışında Türkiye'nin hangi illerinde kamu binalarının teste tabi tutulduğu, kaçının ağır hasarlı olduğu, kaçının güçlendirildiği ve kaçının yıkılması gerektiği konusunda detaylı bilgiler yoktur.

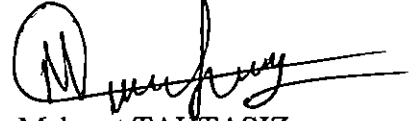
Deprem ülkesi konumunda olan Türkiye'de olası depremlerde can ve mal kaybını en aza indirmek, kamu binalarının güçlendirilmesini veya yıkılmasını sağlamak, varsa kamu binalarını




yönetmelik dışına çıkararak dayanıksız yapan veya yaptıran sorumlular hakkında gerekli işlemleri başlatmak ve en nihayetinde kamu binalarının afet durumlarda vatandaşımız için sınımlanacak bir yer olmasını sağlamak amacıyla TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 18/10/2024

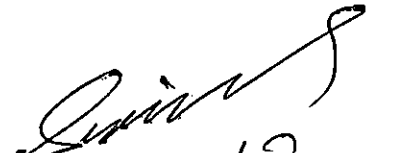
Aşkın GENÇ
Kocaeli Mv.

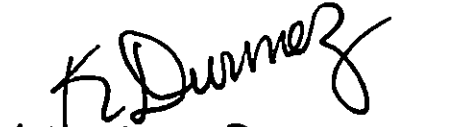
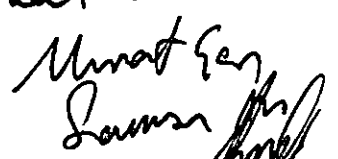
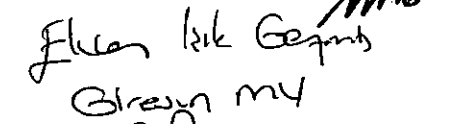

Aliye Çakar
Antalya Mv.


Mehmet TAHTASIZ
Çorum Milletvekili





Deniz DEMİR
Ankara Milletvekili

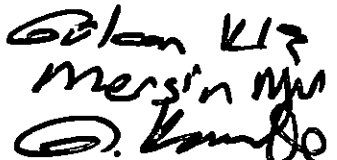

Talih ÖZCAN
Tokat Mv.



Kadim DURMAZ
Tokat Mv.

Murat Bey
Samsun Mv.

Fikri Bek GEYİMiŞ
Giresun Mv.

Nurhayat Altınca Kayaalp
Bursa Mv.

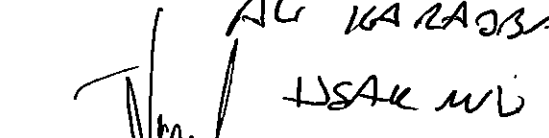

Utku ÇAKIROZER
Eskişehir Milletvekili


Ömer FETHİ GÖNER
Alanya

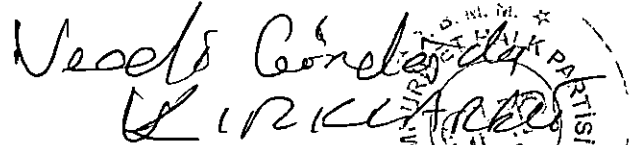

Selma KIZ
Mersin Mv.

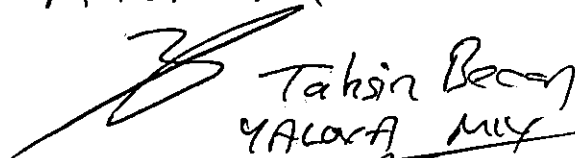

Ali KARABA
HSAK Mv.

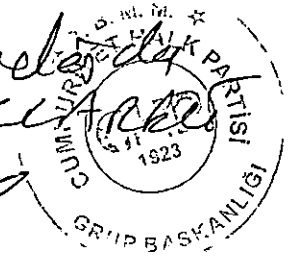
Nurhan Yentir
Pekirli M. V.


İsmet GÜNEŞHAN
Çoraklı Mv.

Uğur Bayraktutan
Artvin Mv.


Necati GÖNELER
Kırklareli Mv.


Tahsin BEÇEN
Yalova Mv.



85... Sayılı Meclis Araştırma Önergelerinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mehmet KANO	Uşak	
Tahsin Beşer	YALOVA	
Tevker Ateş	BOM	
Ahmet Emin Özdemir	ANKA	
Kayhan Pak	BURSA	Kayhan
Cevdet AKAM	Kocaeli	
İzzet AKBULUT	BURSA	

